

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

19.2.2014

B7-0189/2014

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Irake
(2014/2565(RSP))

Charles Tannock, Struan Stevenson
ECR frakcijos vardu

RE\1020116LT.doc

PE529.542v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

B7-0189/2014

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Irake
(2014/2565(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Irako,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir į savo 2013 m. sausio 17 d. rezoliuciją dėl ES ir Irako partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo¹,
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos bendrą strateginį dokumentą dėl Irako (2011–2013 m.),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų 2014 m. vasario 1 d. paskelbtus duomenis apie 2014 m. sausio mėn. žuvusiuosius ir sužeistuosius Irake ,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų pagalbos misijos Irake (UNAMI) 2014 m. sausio 20 d. paskelbtą pusmetinę žmogaus teisių ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimus dėl smurto Irake, kurių naujausias buvo paskelbtas 2014 m. vasario 5 d.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 22 d. Europos Sąjungos delegacijos Irake vadovės ir Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliotinio Irake bendrą pranešimą dėl programos „Atstovų tarybos žmogaus teisių komitetų ir Irako žmogaus teisių vyriausiosios komisijos gebėjimų stiprinimas“ įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Irakas pasirašė,
- atsižvelgdamas į 1981 m. JT deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos religijos ir įsitikinimų pagrindu panaikinimo,
- atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus Ban Ki-moono 2013 m. rugsėjo 1 d. pareiškimą dėl žuvusiųjų Ašrafo stovykloje,
- atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus Ban Ki-moono 2013 m. liepos 29 d. pareiškimą, kuriame jis ragino vadovus atitraukti Iraką nuo prarajos,
- atsižvelgdamas į ES ir Irako bendradarbiavimo tarybos žmogaus teisių ir demokratijos pakomitečio 2013 m. lapkričio 11 d. įvykusio pirmojo posėdžio rezultatus,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių stebėjimo organizacijos (angl. *Human Rights Watch*)

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0022.

2014 m. pasaulinės ataskaitos išvadas dėl Irako,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Irakas ir toliau susiduria su rimtomis politinėmis, saugumo ir socialinėmis bei ekonominėmis problemomis, šalies politinė erdvė yra labai suskaityta ir joje vyrauja smurtas, o tai labai kenkia siekiam, susijusiems su taika, klestėjimu ir tikru perėjimu prie demokratijos;
- B. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų pagalbos misijos Irake paskelbtais duomenimis, 2014 m. sausio mėn. per teroro ir smurto aktus 733 irakiečiai buvo nužudyti ir 1 229 sužeisti; kadangi iš tų žuvusiųjų 618 buvo civiliai; kadangi šie duomenys neapima žuvusiųjų arba sužeistųjų Anbaro provincijoje; kadangi, remiantis Jungtinių Tautų pagalbos misijos Irake duomenimis, gautais iš Anbaro sveikatos direktorato, iki 2014 m. sausio 27 d. Anbare iš viso žuvo 138 civiliai ir 598 buvo sužeisti;
- C. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų pagalbos misijos Irake duomenimis, 2013 m. Irake apie 7 818 civilių žuvo ir 17 981 buvo sužeistas; kadangi 2013 m. duomenys apie žuvusiuosius ir sužeistuosius rodo, kad šie metai buvo kruviniausi metai per pastaruosius penkerius metus Irake;
- D. kadangi, anot Žmogaus teisių stebėjimo organizacijos, įtampai tarp skirtingų religinių grupių didėjant, sąlygos Irake toliau blogėja; kadangi kiekvieną dieną teroristai vykdo išpuolius prieš civilius ir daugėja savižudžių išpuolių, automobilių sprogdimų ir nužudymų; kadangi Irako vyriausybė reagavo į taikias demonstracijas panaudodama smurtą ir siekdama išspręsti blogėjančią saugumo padėtį ėmė taikyti nepaprastai griežtas kovos su terorizmu priemones;
- E. kadangi Irako vakarų provincijose smurtas intensyvėjo prasidėjus smurtiniams susirėmimams ir ėmus vykdyti plačią Irako saugumo pajėgų mobilizaciją;
- F. kadangi dėl smurto poveikio civiliams atsirado rimtų socialinių ir ekonominių problemų, kaip antai plačiai paplitęs skurdas, didelis nedarbo lygis, ekonomikos sąstingis ir viešųjų paslaugų trūkumas; kadangi dėl smurto ir skurdo buvo perkelti tūkstančiai žmonių;
- G. kadangi Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) duomenimis 140 000 irakiečių pasitraukė iš kovų Irako vakaruose esančioje Anbaro provincijoje;
- H. kadangi didėjant smurtui Irako mažumų bendruomenės ir toliau yra teroristų taikinys; kadangi žurnalistai taip pat užpuolami ir nužudomi, juos siekiama nužudyti arba įbauginti jiems grasinant;
- I. kadangi 2014 m. vasario 6 d. Irako vyriausybė pradėjo įgyvendinti Nacionalinį JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325 (2014–2018) dėl moterų, taikos ir saugumo veiksmų planą;
- J. kadangi visame Irake buvo entuziastingai paminėta pasaulinė kampanija „16 aktyvumo dienų, skirtų kovai prieš smurtą lyties pagrindu“, kurios metu tarptautinė bendruomenė,

- Irako vyriausybė ir kitos organizacijos surengė kelis renginius, kad būtų parodyta visuomenės parama pokyčiams; kadangi Irako parlamentas atmetė įstatymo projektą dėl asmens statuso, pagal kurį būtų sumažintas santuokinis amžius, pakeistos globos ir paveldėjimo teisės ir taip būtų suvaržytos moterų teisės;
- K. kadangi pranešama, kad Irako vyriausybė neteisėtai sulaikė tūkstančius moterų, dauguma jų kankinamos, su jomis netinkamai elgiamasi ir jos laikomos nelaisvėje nepateikus kaltinimų;
- L. kadangi Irako valdžios institucijos toliau skiria mirties bausmę ir, be kita ko, masiškai vykdo mirties bausmes; kadangi 2013 m. mirties bausmė buvo įvykdyta apie 200 žmonių – tai vienas didžiausių skaičių bet kurioje pasaulio šalyje; kadangi šiuo laikotarpiu ir Irako teisingumo ministras, ir žmogaus teisių ministras viešai patvirtino, jog pritaria, kad mirties bausmė būtų vykdoma Irake; kadangi spalio mėn. ES misijos Bagdade vadovai kartu pasirašė pareiškimą „Pasaulinė diena prieš mirties bausmę“, kuriame jie pareiškė didelį susirūpinimą tuo, kad Irake taikoma mirties bausmė, ir ragina Irako vyriausybę paskelbti moratoriumą;
- M. kadangi Irako konstitucijoje užtikrinama visų piliečių lygybė prieš įstatymą, taip pat įvairių tautybių atstovų administracinės, politinės ir švietimo teisės;
- N. kadangi ES ir Irako partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime, ypač išlygoje dėl žmogaus teisių, pabrėžiama, kad vykstant ES ir Irako politiniam dialogui didžiausias dėmesys turi būti skiriamas žmogaus teisėms ir demokratinių institucijų stiprinimui;
1. kuo griežčiausiai smerkia paskutinius terorizmo aktus Irake, dėl kurių šaliai kyla grėsmė, kad pasikartos religinio pobūdžio konfliktai ir smurtas išsiplės visame regione; reiškia užuojautą mirusiųjų ir sužeistųjų šeimoms bei draugams;
 2. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl smurto daromo poveikio eilinių Irako piliečių gyvenimui; taip pat reiškia didelį susirūpinimą dėl Anbaro provincijoje stiprėjančio konflikto, dėl kurio žuvo jau dešimtys žmonių ir perkelta tūkstančiai šeimų;
 3. supranta sunkumus, kylančius dėl saugumo padėties Irake, tačiau ragina Irako politinius, religinius ir pilietinius vadovus nedelsiant imti bendradarbiauti, kad būtų pažabotas smurtas ir skatinamas taikos, susitaikymo ir stabilumo veiksmų planas, kuris būtų įgyvendintas atsižvelgiant į pagarba žmogaus teisėms ir teisinei valstybei grindžiamą integracinę politiką;
 4. ragina Irako vyriausybę ir Irako regionines valdžios institucijas pasmerkti visus smurto aktus ir skubiai atlikti išsamų ir nepriklausomą tyrimą, kad būtų nuteisti kalti asmenys;
 5. primena Irako vyriausybės pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją prisiimtus įsipareigojimus gerbti ir užtikrinti žmogaus teises ir pagrindines laisves nepaisant rasės, lyties, kalbos ar religijos skirtumų;
 6. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į iš kaimyninės Sirijos išplitusį smurtą;
 7. Reiškia susirūpinimą dėl beatodairiškų suėmimų, vykdomų pagal Irako kovos su terorizmu įstatymo 4 straipsnį, ir dėl daugybės pranešimų apie netinkamą elgesį su

sulaikytaisiais; pakartoja savo raginimą paskelbti mirties baudmės moratoriumą;

8. griežtai smerkia 2013 m. rugsėjo 1 d. Irako pajėgų įvykdytą išpuolį Ašrafo stovykloje, kai žuvo 52 Irano pabėgėliai ir buvo pagrobti 7 gyventojai; smerkia tai, kad, kaip pranešama, Irako vyriausybė slapta atsikratė 52 kūnų; taip pat pritaria Jungtinių Tautų raginimui atlikti šio išpuolio tyrimą; reiškia susirūpinimą dėl paskutinių išpuolių stovykloje „Laisvė“, kurioje gyvena apie 3 000 pagrindinės Irano opozicijos grupės „Mujahadeen Khalq“ narių ir šeimų;
9. ragina laisvai, sąžiningai ir taikiai vykdyti 2014 m. balandžio mėn. numatytus šalies parlamento rinkimus Irake, kad irakiečiai galėtų įgyvendinti savo demokratinius siekius;
10. reiškia susirūpinimą dėl paskutinių išpuolių prieš žurnalistus Irake ir dėl to, kad Irako saugumo pajėgos suėmė asmenis, rašiusius politiškai jautriomis temomis; su susirūpinimu pažymi, kad dėl tokio smurto ir bauginimo galėtų būti užkirstas kelias galimybei laisvai ir sąžiningai skelbti informaciją apie ateinančius parlamento rinkimus; ragina Irako valdžios institucijas ištirti šiuos išpuolius ir bauginimus ir patraukti atsakomybėn kaltus asmenis;
11. reiškia didelį vis augantį susirūpinimą dėl pranešimų apie prieš moteris vykdomus nusikaltimus Irake, įskaitant baudžiamojo teisingumo sistemoje; taip pat reiškia susirūpinimą dėl smurto prieš pažeidžiamas mažumų grupes ir jų bauginimo ir ragina Irako vyriausybę ištirti šiuos nusikaltimus ir patraukti atsakomybėn kaltus asmenis;
12. reiškia gilų susirūpinimą dėl smurto prieš religines mažumų grupes Irake ir ragina Irako religinius vadovus ir Irako vyriausybę kartu siekti užbaigti religinio pobūdžio smurtą ir nepasitikėjimą, kad būtų skatinama religinių įsitikinimų laisvė ir suvienyti irakiečiai;
13. palankiai vertina 2014 m. vasario 1 d. Bagdade įvykusį renginį „Pasaulio tikėjimo harmonijos savaitė“ (angl. *World Interfaith Harmony Week*), kuriame dalyvavo įvairių bendruomenių religiniai vadovai ir jaunimo bei pilietinės visuomenės atstovai, taip pat iš įvairių kaimyninių vietovių atvykę įvairaus tikėjimo irakiečiai; tikisi, kad toks renginys paskatins įvairias religines grupes ir bendruomenes dar labiau bendradarbiauti siekiant puoselėti religinės ir kultūrinės įvairovės socialinę sanglaudą ir harmoniją;
14. palankiai vertina 2014 m. sausio 26 d. pradėtą įgyvendinti Nacionalinę mokytojų rengimo strategiją, kuri buvo sukurta bendradarbiaujant UNESCO ir Irako vyriausybei ir kurios tikslas paspartinti mokytojų rengimo ir švietimo procesą, taip padidinant mokymosi galimybes visoje šalyje;
15. pabrėžia savo tvirtą įsipareigojimą užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms kaip pagrindinę priemonę siekiant tvirtos demokratijos plėtros ir kovojant su terorizmu ir smurtu; dar kartą pabrėžia savo tvirtiną įsitikinimą, kad nei kankinimai, nei mirties baudmė negali būti veiksminga kovos su terorizmu priemonė;
16. dar kartą patvirtina, kad ir toliau laikysis savo įsipareigojimo remti irakiečius ginant ir skatinant žmogaus teises ir padėti jiems įgyvendinti savo tikslą siekti demokratijos, klestėjimo ir saugumo savo šalyje;
17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojui ir

Sjungos vyriausiajai įgaliotinei bendrai užsienio ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Irako vyriausybei ir atstovų tarybai, Kurdistano regioninei valdžiai, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ir Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai.